

Academie voor Technology, Innovation &
Society Delft
Academie voor ICT & Media

Inleiding Digitale Techniek

Week 6 – SR-latch, gated latches, flipflops, register

Jesse op den Brouw

INLDIG/2020-2021

DE HAAGSE
HOGESCHOOL

Geheugen

- Tot nu toe zijn alleen *combinatorische* schakelingen behandeld.
- Bij deze schakelingen zijn de uitgangen alleen afhankelijk van de ingangen.
- Schakelingen die geheugenwerking hebben worden *sequentiële* schakelingen genoemd.
- De uitgangen van deze schakelingen zijn afhankelijk van de ingangen én de inhoud van het geheugen.
- De inhoud van het geheugen kan weer aangepast worden.

Geheugen

- Er zijn verschillende soorten geheugenelementen:
- Een (direct werkende) SR-latch
- Een gated latch (SR- en D-)
- Flankgevoelige flipflop (D- en JK-)
  - master-slave, voltage-triggered
- Pulse-triggered flipflop (SR- en JK) (wordt niet meer gemaakt).

SR-latch

- Een geheugenelement heeft de volgende acties:

Een actie waarin het geheugenelement gezet (set) wordt.

Een actie waarin het geheugenelement gewist (reset) wordt.

Een actie waarin de laatst ingebrachte stand van het geheugenelement onthouden wordt.

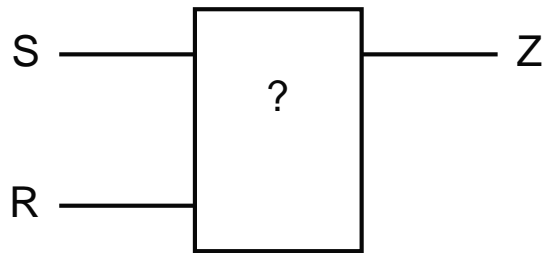
- Deze drie acties kunnen met twee (stuur-)bits gecodeerd worden.

SR-latch

- De namen van deze twee signalen zijn S (set) en R (reset), deze namen hebben een directe relatie met de acties.
- De uitgang wordt in de regel Z genoemd, sommige boeken gebruiken Q.
- Het geheugenelement is te tekenen als een black box.
- Van dit te ontwerpen geheugenelement kan een functietabel worden opgesteld.

SR-latch

- Hieronder de black box en de functietabel.

S	R	functie
0	0	onthouden
0	1	reset
1	0	set
1	1	niet gebruikt

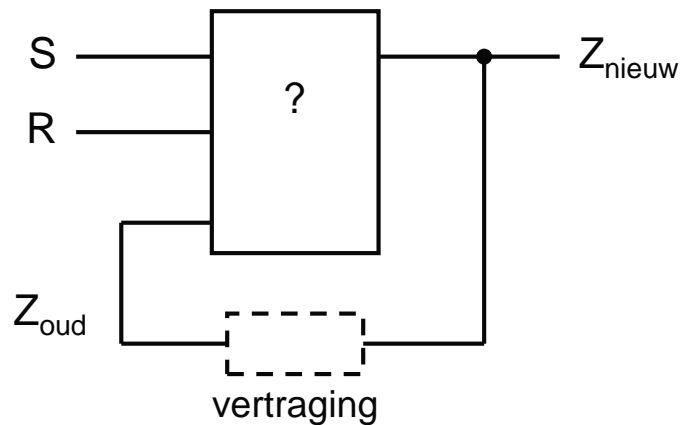
- NB: voor één van de acties moet altijd een *combinatie* van S en R worden aangeboden.
- NB: de combinatie $SR = 11$ wordt (voorlopig) niet gebruikt.

SR-latch

- Bij de set- en resetactie moet de stand van het geheugenelement worden aangepast, dus de oude waarde wordt vervangen door een nieuwe waarde.
- Bij de onthoudactie moet de stand behouden blijven, dus de nieuwe waarde is hetzelfde als de oude waarde.
- Er wordt dan ook wel gesproken van oude waarde Z_{oud} en de nieuwe waarde Z_{nieuw} .
- De te ontwerpen schakeling heeft dus eigenlijk drie ingangen S, R en Z_{oud} en één uitgang Z_{nieuw} .

SR-latch

- We kunnen de schakeling als volgt modelleren:

- De vertraging zorgt ervoor dat de waarde van Z_{oud} nog even beschikbaar blijft, als de nieuwe waarde op Z_{nieuw} gegenereerd wordt.

SR-latch

- Rechts is de waarheidstabel.
- Bij $SR = 00$ moet de nieuwe waarde de oude waarde volgen.
- Bij $SR = 01$ moet de nieuwe waarde op 0 worden gezet.
- Bij $SR = 10$ moet de nieuwe waarde op 1 worden gezet.
- Bij $SR = 11$ wordt de nieuwe waarde als don't care gespecificeerd.

S	R	Z_{oud}	Z_{nieuw}
0	0	0	0
0	0	1	1
0	1	0	0
0	1	1	0
1	0	0	1
1	0	1	1
1	1	0	-
1	1	1	-

SR-latch

- Van deze waarheidstabel kan een Karnaughdiagram worden op gesteld:
- De bijbehorende functie is:

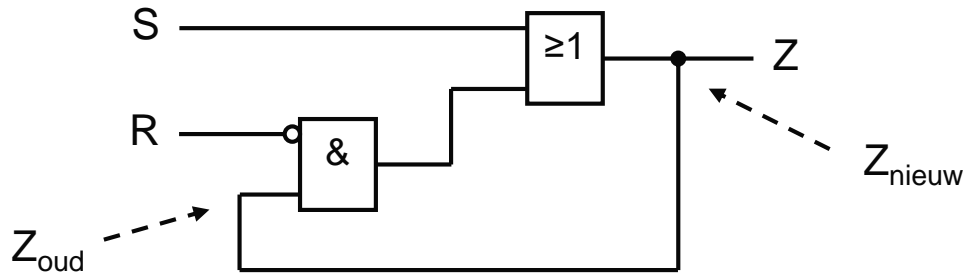
$$Z_{nieuw} = S + \bar{R} \cdot Z_{oud}$$

SR		Z_{oud}				Z_{nieuw}
		00	01	11	10	
Z_{oud}	0	0	0	-	1	
	1	1	0	-	1	

- De functie laat duidelijk zien dat Z_{nieuw} een functie is van Z_{oud} .
- De ingangscombinatie $SR = 11$ is na uitwerking gebruikt als set-operatie. Het geheugenelement heeft een *overheersende set*.

SR-latch met overheersende set

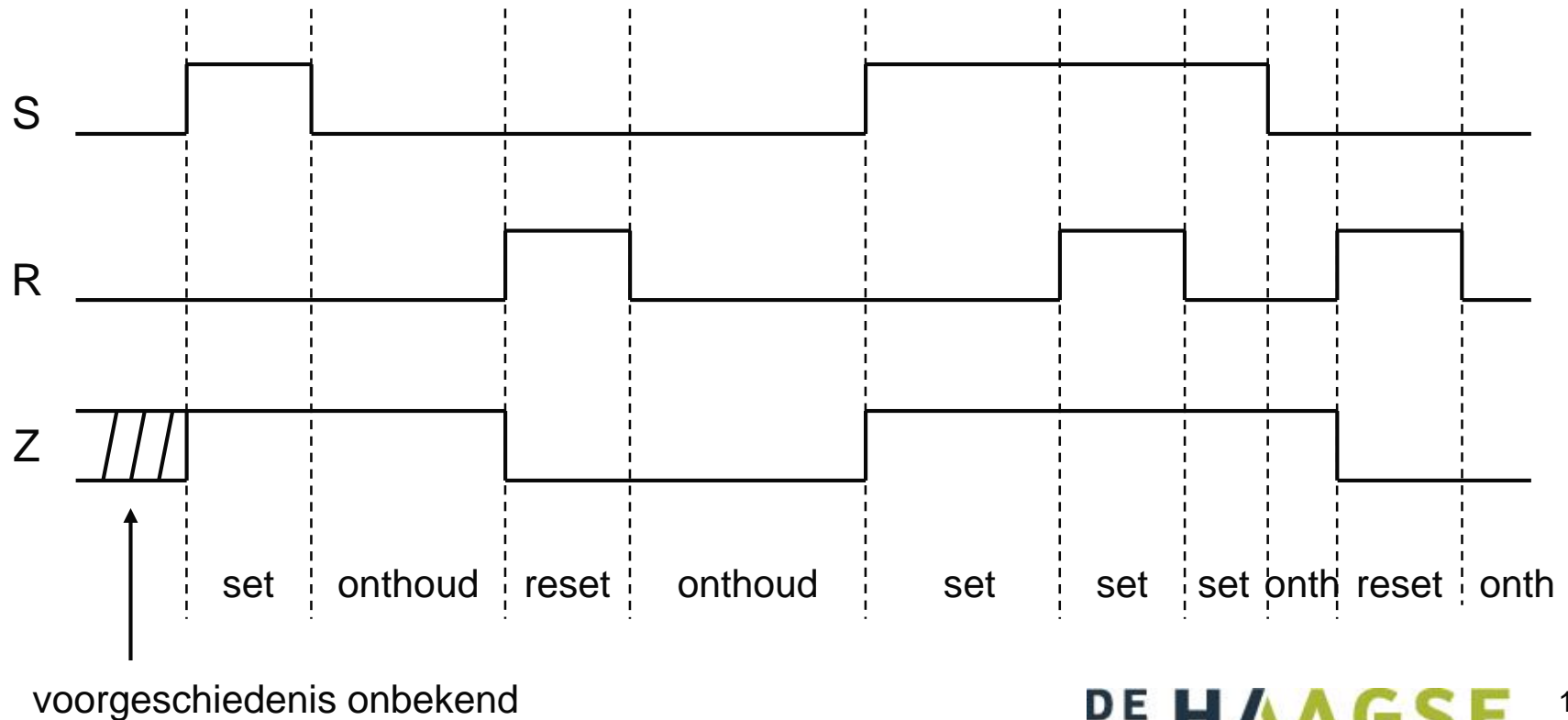
- Nu kan het schema getekend worden. Merk op dat de uitgang Z wordt teruggekoppeld als een ingang.

- Kenmerkend voor deze *SR-latch* is de *lus* in de schakeling.

Signaaldigram SR-latch met overheersende set

- In het *signaaldigram* is het gedrag van het SR-latch goed weer te geven.

SR-latch met overheersende set

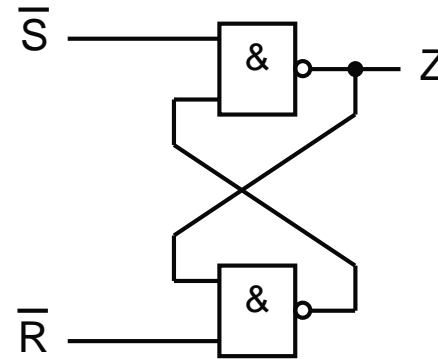
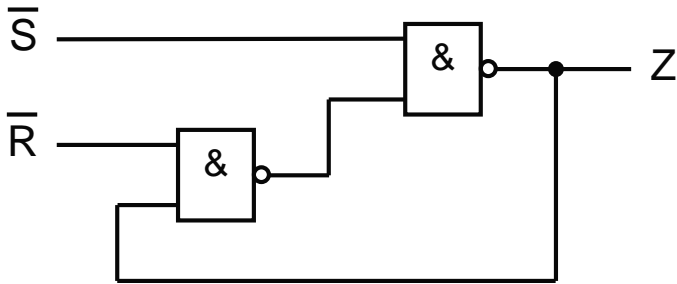
- De functie voor het SR-latch kan worden omgewerkt tot een NAND-NAND-vorm:

$$Z_{nieuw} = S + \bar{R} \cdot Z_{oud} = \overline{\overline{S} \cdot (\overline{\bar{R} \cdot Z_{oud}})}$$

- De schakeling is nu te bouwen met 2 NANDs.
- Voor de stuursignalen zijn wel beide inversen nodig.

SR-latch met overheersende set

- De schakeling is als volgt te tekenen.

- De tweede variant wordt doorgaans gebruikt in de literatuur.

SR-latch met overheersende reset

- Het Karnaughdiagram van het SR-latch wordt nog eens opnieuw uitgewerkt:
- De bijbehorende functie is nu:

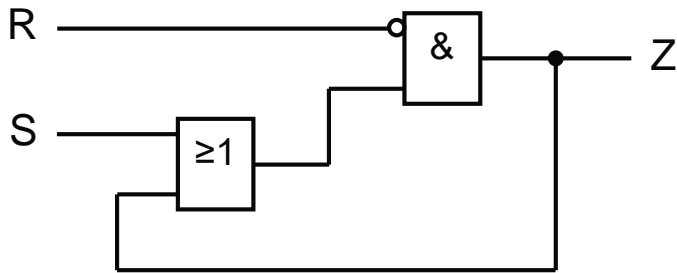
SR	00	01	11	10
Z _{oud} 0	0	0	-	1
Z _{oud} 1	1	0	-	1

$$Z_{nieuw} = \bar{R} \cdot S + \bar{R} \cdot Z_{oud} = \bar{R} \cdot (S + Z_{oud})$$

- De ingangscombinatie SR = 11 is na uitwerking gebruikt als resetoperatie. Het geheugenelement heeft een *overheersende reset*.

SR-latch met overheersende reset

- Nu kan het schema getekend worden.

- In feite zijn de poorten van plaats verwisseld. Let op dat R nu boven staat en S onder.

SR-latch met overheersende reset

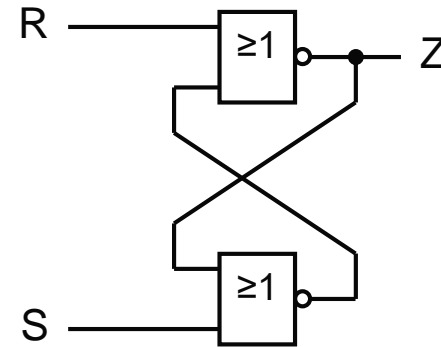
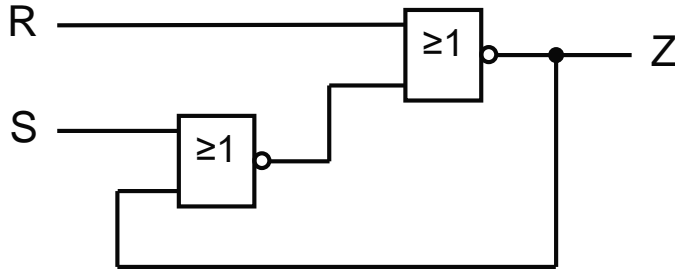
- De functie voor de SR-latch kan worden omgewerkt tot een NOR-NOR-vorm:

$$Z_{nieuw} = \bar{R} \cdot (S + Z_{oud}) = \overline{R + (\overline{S + Z_{oud}})}$$

- De schakeling is nu te bouwen met 2 NORs.
- Voor de stuursignalen zijn *geen* inversen nodig.

SR-latch met overheersende reset

- De schakeling is als volgt te tekenen.

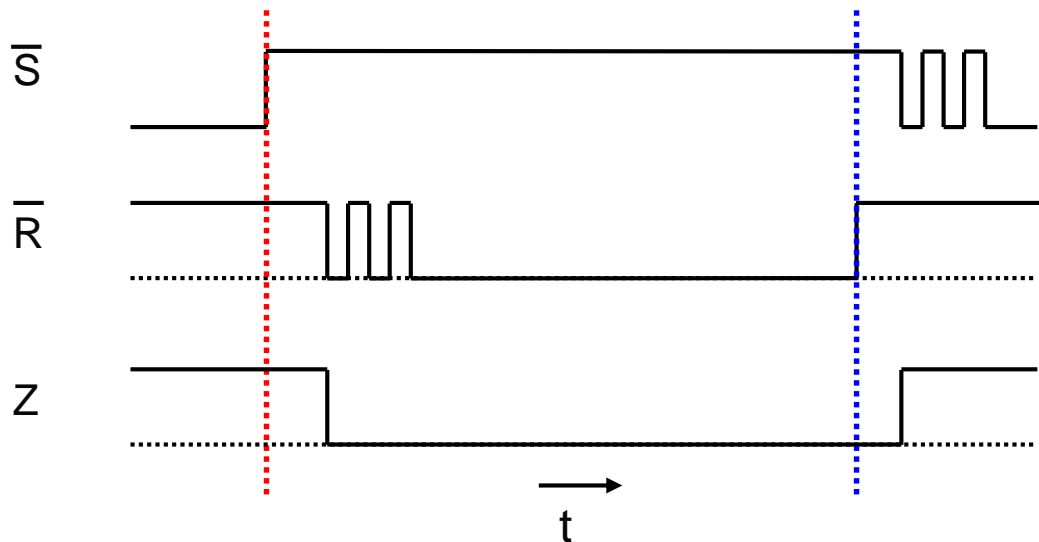
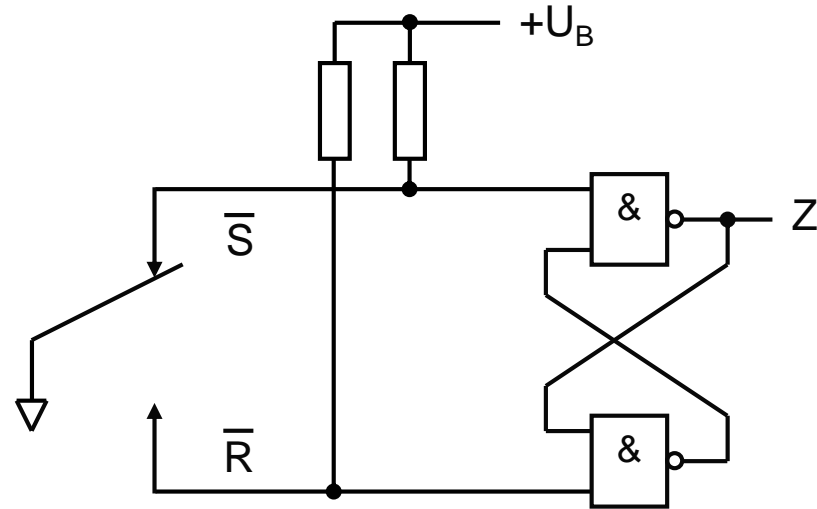
- De tweede variant wordt doorgaans gebruikt in de literatuur, maar soms zó getekend dat S weer boven staat.

SR = 11

- In veel boeken wordt de combinatie SR = 11 de *verboden stand* genoemd.
- Deze combinatie is dan wel niet verboden, maar wordt in de praktijk nauwelijks gebruikt.
- Daarnaast levert het problemen op als van SR = 11 naar SR = 00 gegaan wordt. Dit is in de praktijk nooit goed te realiseren. Eén van de twee stuursignalen verandert het eerst, zodat onbedoeld een set- of resetoperatie gestart wordt.

Schakelaar ontdeuren

- Mechanische schakelaars hebben last van denderen. Deze schakeling zorgt dat dit denderen wordt opgeheven.

Gated latch

- SR-latches zijn transparant voor hun ingangssignalen.
- Eventuele veranderingen van de ingangen heeft direct een gevolg voor de waarde van de uitgang.
- Meestal worden de signalen voor S en R door combinatorische schakelingen opgewekt.
- Deze schakelingen kunnen *hazards** op de uitgangen vertonen, waardoor onbedoelde combinaties voor S en R worden opgewekt.

* Onbedoelde tijdelijke uitgangsverandering als gevolg van ingangsveranderingen en verschillen in looptijden in een combinatorische schakeling.

Gated latch

- Beter is het om de ingangen van een SR-latch ongevoelig te maken voor deze verandering.
- De SR-latch wordt uitgebreid met een enable-sigitaal EN en wordt een gated SR-latch genoemd.
- Als het enable-sigitaal 0 is, houdt de latch de huidige waarde vast (onthouden).
- Als het enable-sigitaal 1 is, heeft de latch de werking van een gewone SR-latch.

Gated latch

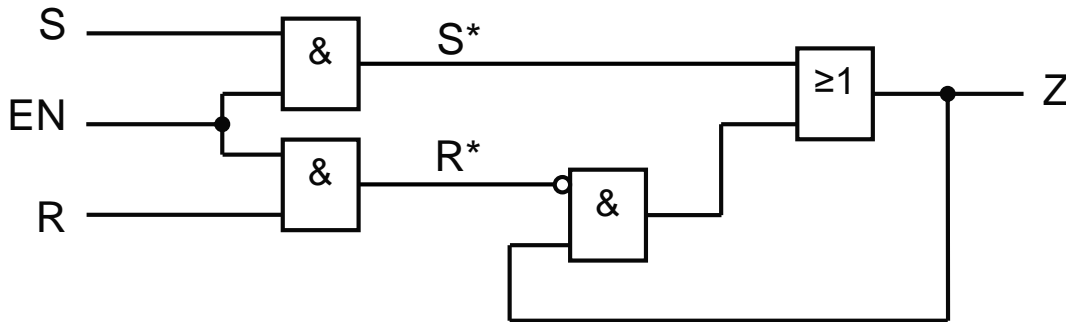
- Bij een SR-latch op basis van AND en OR is ingangscombinatie SR = 00 de onthoudactie.
- Als het enable-sigitaal 0 is moet de aangeboden ingangscombinatie voor SR geblokkeerd en vervangen worden door de ingangscombinatie voor de onthoudactie.
- Dit kan gerealiseerd worden door een AND-poort. De functies worden dan

$$S^* = S \cdot EN$$

$$R^* = R \cdot EN$$

Gated SR-latch

- De schakeling ziet er dan als volgt uit.

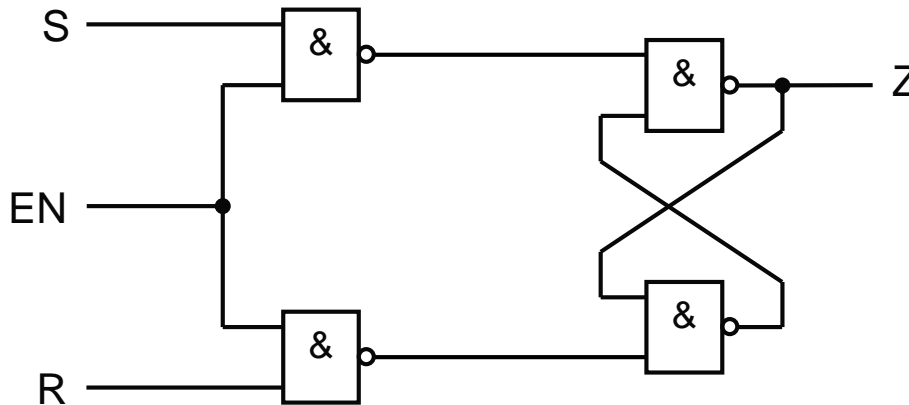

- Tijdens $EN = 0$ is de latch niet meer transparant.
- Ingangsveranderingen tijdens $EN = 0$ worden uitgesteld tot in de periode dat $EN = 1$.

Gated SR-latch

- Door gebruik te maken van NANDs kan de schakeling als volgt worden getekend.

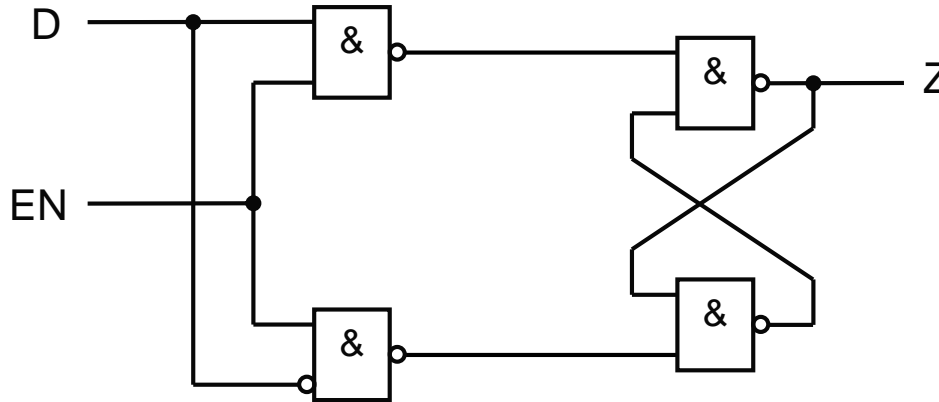
- Nu zijn de inversen van S^* en R^* niet nodig!

Gated latch

- De nu ontwikkelde latch heeft eigenlijk vijf onthoudstanden: $SR = 00$ tijdens $EN = 1$ en $EN = 0$ (waarbij $SR = \text{don't care}$).
- De combinatie $SR = 00$ kan dus geschrappt worden, want die wordt overgenomen door $EN = 0$.
- De combinatie $SR = 11$ wordt toch niet gebruikt en kan dus ook geschrappt worden.
- Er blijven twee combinaties over: $SR = 01$ voor reset en $SR = 10$ voor set (tijdens $EN = 1$).
- Nu blijkt dat S en R complementair zijn.

Gated D-latch

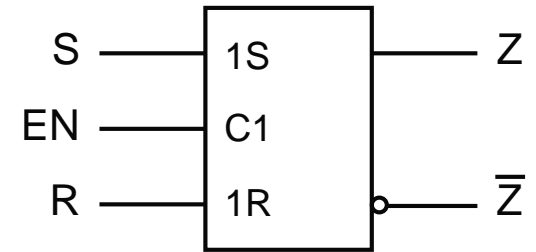
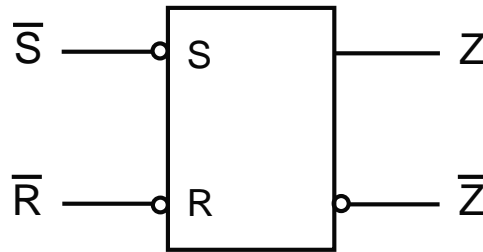
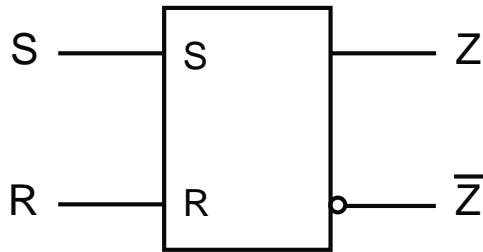
- De waarde van R is te verkrijgen door de inverse van S te nemen. De namen S en R verdwijnen (er is immers nog maar één ingang over) en wordt nu D.

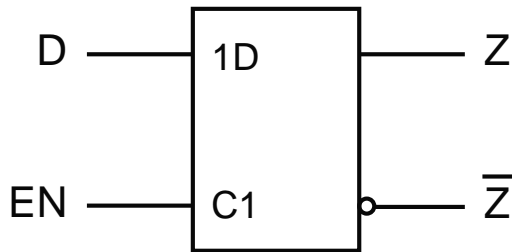
- De hier gepresenteerde schakeling heet *gated D-latch*.

Symbolen

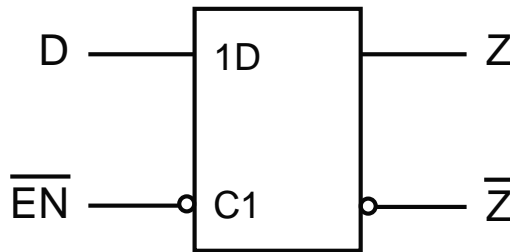
- Hieronder de symbolen voor de diverse latches:

werking S en R
afhankelijk van C

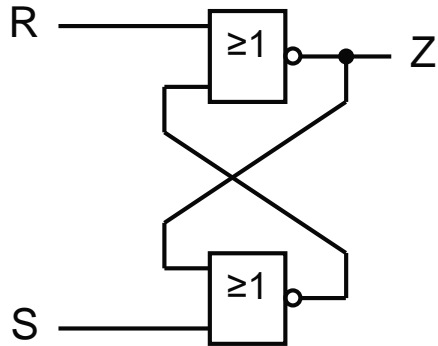
werking D
afhankelijk van C

werking D
afhankelijk van C

Timing SR-latch

- De duur van de set-en resetopdracht is uit te drukken in poorttijden. Vanuit S of R is te zien dat een signaal minstens drie poorttijden stabiel moet blijven om de lus in te stellen.

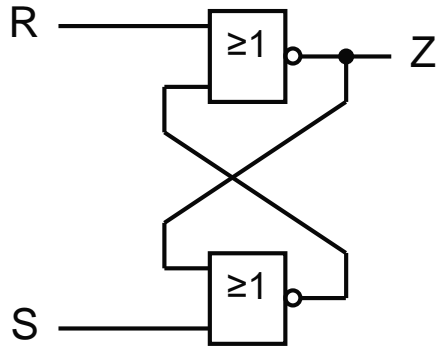
$$t_{w(\min)}(\text{setopdracht}) = 3 \cdot t_{P(\max)}(\text{NOR})$$

(w staat voor width)

$$t_{w(\min)}(\text{resetopdracht}) = 3 \cdot t_{P(\max)}(\text{NOR})$$

Timing SR-latch

- Een SR-latch heeft net als een poort een minimum en maximum vertragingstijd. De kortste tijd loopt van R naar Z, de langste tijd loopt van S naar Z.

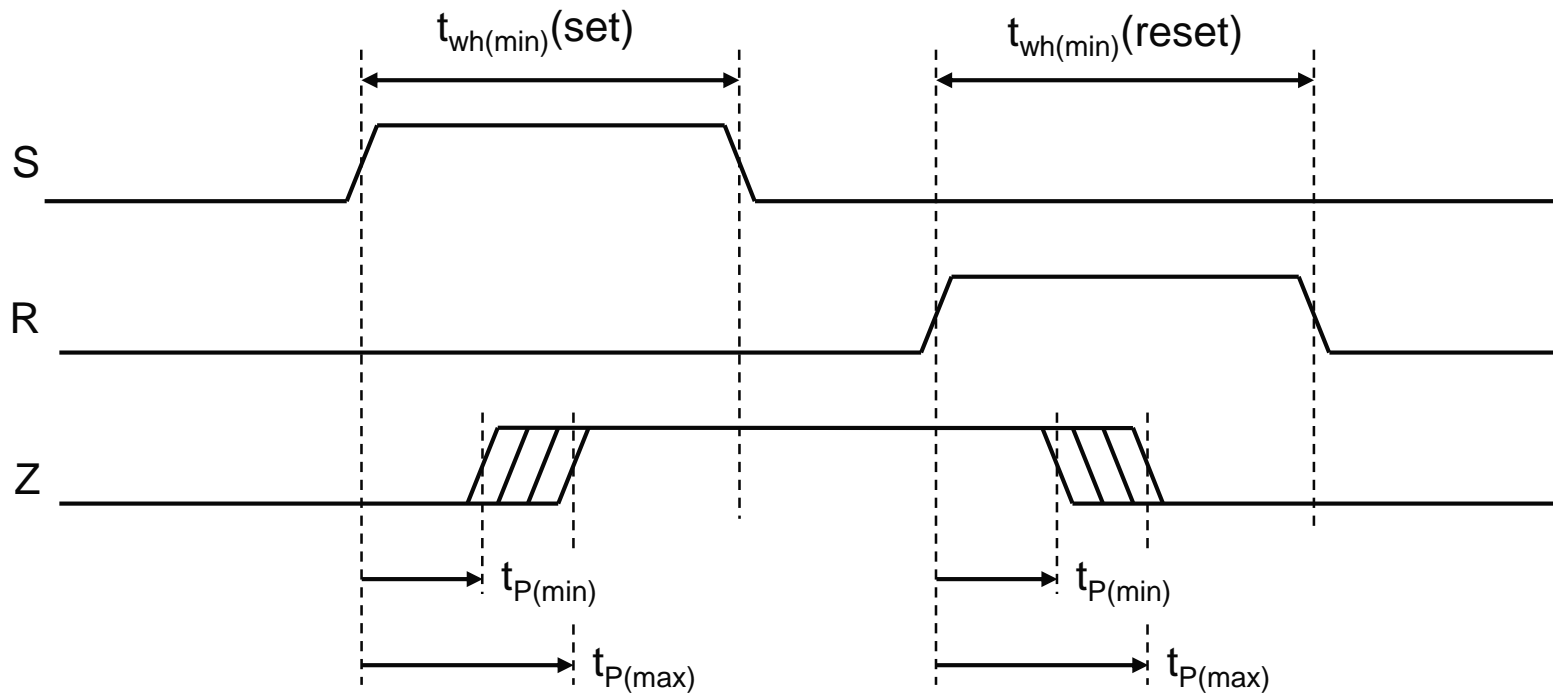
$$t_{P(\min)}(\text{latch}) = t_{P(\min)}(\text{NOR}) = t_{P(\min)}(\text{R-to-Z})$$

$$t_{P(\max)}(\text{latch}) = 2 \cdot t_{P(\max)}(\text{NOR}) = t_{P(\max)}(\text{S-to-Z})$$

Dit geldt alleen als de duur van de set- of resetopdracht gerespecteerd wordt.

Timing SR-latch

- Het geheel in een tijddiagram

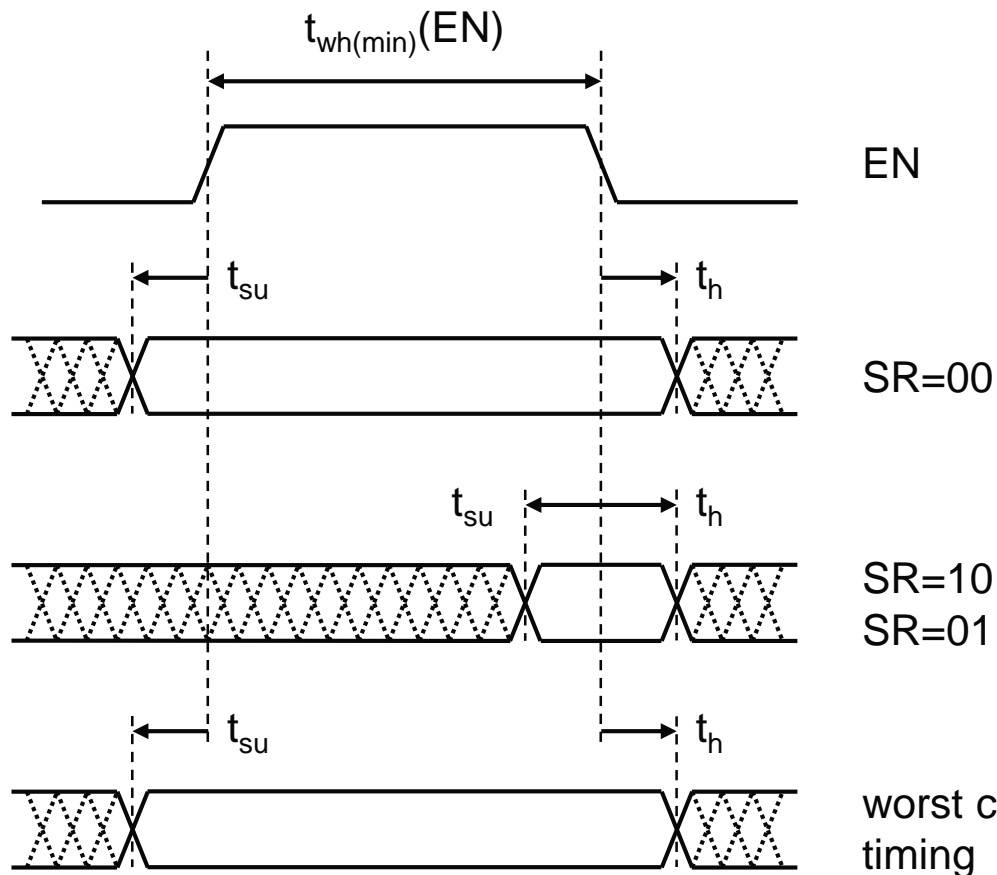
Timing gated SR-latch

- De timing van een SR-latch is erg complex.
- We onderscheiden twee situaties: $SR = 00$ en $SR = 01/10$ ($SR = 11$ wordt buiten beschouwing gelaten).
- Bij $SR = 00$ onthoudt de latch. Tijdens $EN = 1$ mogen S en/of R dan niet veranderen, anders wordt (onbedoeld) een set- op reset-opdracht gegeven. Denk hierbij aan glitches en spikes van de sturende logica. Rond het opengaan en sluiten van de latch moeten S en R stabiel zijn zodat de latch zich netjes kan instellen.
- Bij $SR = 01$ of $SR = 10$ wordt de latch gereset of geset, dat is een bedoelde operatie. Tijdens $EN = 1$ mogen S en R zich instellen. Rond het sluiten van de latch moeten S en R stabiel zijn zodat de latch zich netjes kan instellen.

Timing gated SR-latch

- Timing van de instelsignalen.

EN

SR=00

SR=10

SR=01

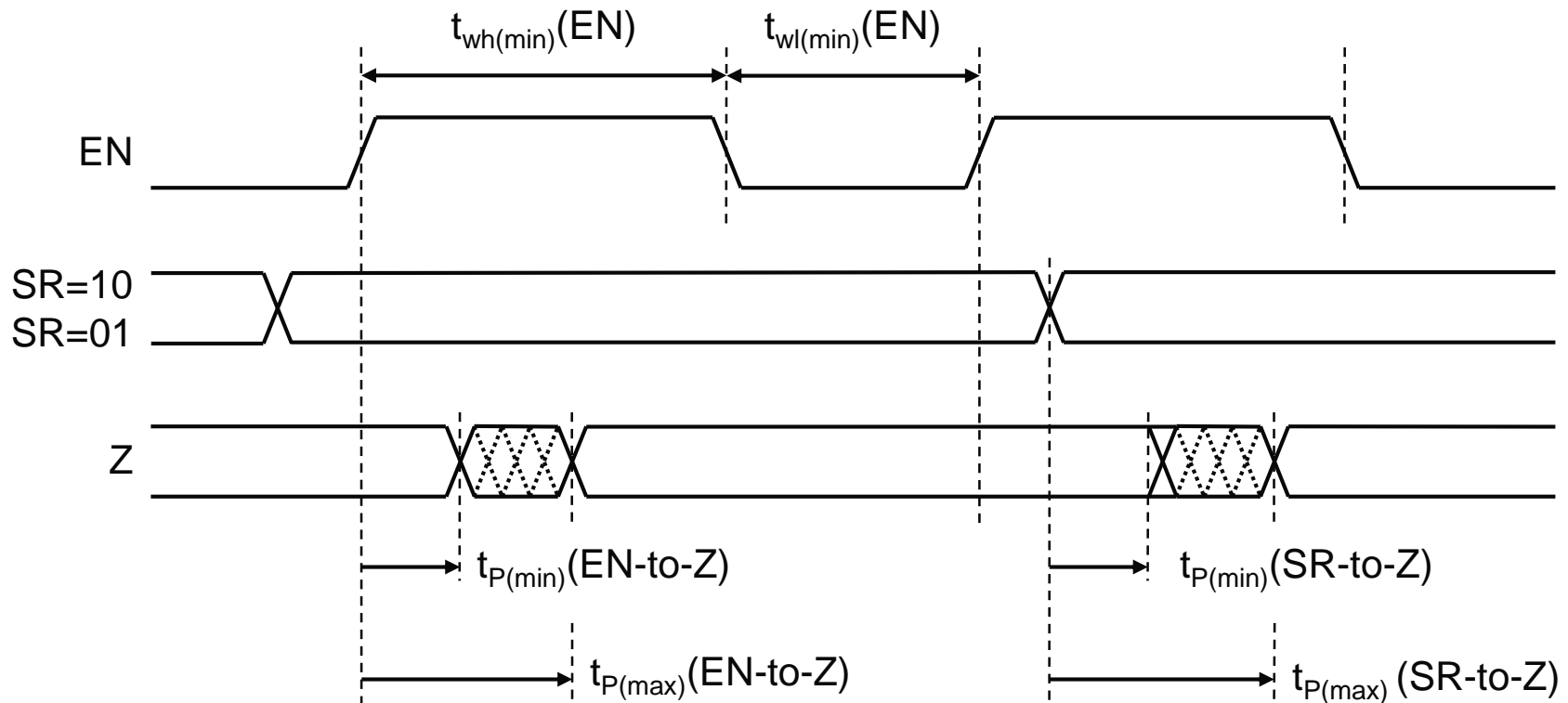
worst case
timing

Timing gated SR-latch

- Voor de timing van de uitgang Z onderscheiden we twee situaties:
- SR is stabiel en EN gaat van 0 naar 1
  - De timing van de uitgang is gerelateerd aan EN
- SR verandert tijdens $EN = 1$
  - De timing van de uitgang is gerelateerd aan de combinatie van SR.
- Dat levert vier nieuwe vertragingstijden op.

Timing gated SR-latch

- Timing van de uitgang voor SR = 01 en SR = 10*.

* SR=00 levert geen verandering op de uitgang.

Timing gated D-latch

- De timing van een gated D-latch is complex.
- Er zijn twee situaties te onderscheiden:

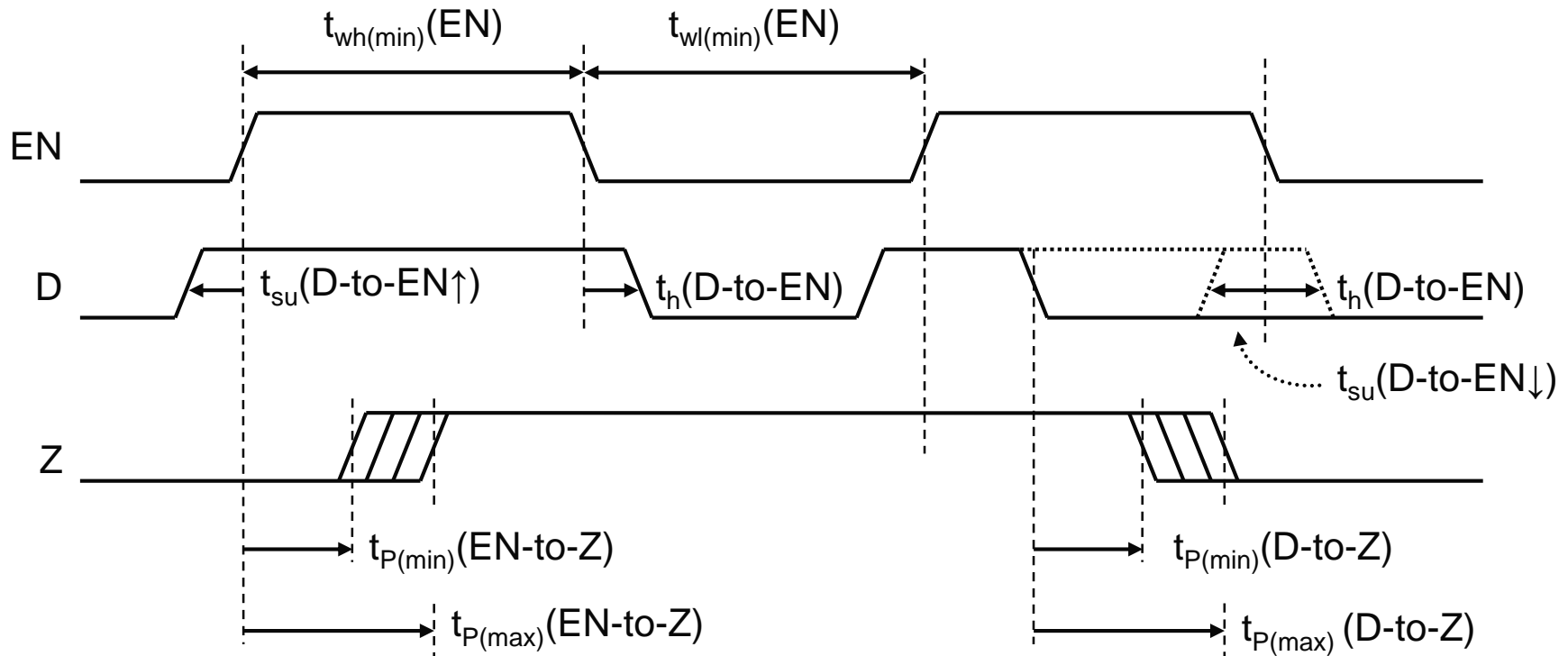
D heeft een stabiele waarde tijdens $EN = 1$. In de praktijk moet D stabiel zijn van net iets voor $EN 0 \rightarrow 1$ tot net iets na $EN 1 \rightarrow 0$. De latch neemt de waarde van D over op het moment dat EN van 0 naar 1 gaat.

$EN = 1$ en D verandert (de latch is transparant). De latch neemt de waarde van D over als D verandert.

- Dit levert twee sets vertragingstijden op.

Timing gated D-latch

- Het geheel in een timingdiagram.

Timing gated D-latch

- Er zijn twee nieuwe tijden bijgekomen.
- De *setuptijd* t_{su} is de tijd waarbij de waarde van de D-ingang stabiel moet zijn vóóordat EN van 0 naar 1 of van 1 naar 0 gaat.
- De *holdtijd* t_h is de tijd waarbij de waarde van de D-ingang stabiel moet blijven nádat EN van 1 naar 0 gaat.
- In het gebied t_{su} - t_h moet D dus stabiel blijven.
- Gaan we ervan uit dat D stabiel is tijdens EN = 1, dan heeft de gated D-latch een *pulse-triggered* timing.

Timing gated D-latch

- De tijden op een rijtje

$t_{P(\min)}(\text{EN-to-Z})$	De minimale vertragingstijd van de latch gezien vanuit EN.
$t_{P(\max)}(\text{EN-to-Z})$	De maximale vertragingstijd van de latch gezien vanuit EN.
$t_{P(\min)}(\text{D-to-Z})$	De minimale vertragingstijd van de latch gezien vanuit D.
$t_{P(\max)}(\text{D-to-Z})$	De maximale vertragingstijd van de latch gezien vanuit D.
$t_{su}(\text{D-to-EN}\uparrow)$	De setuptijd van de D-ingang t.o.v. opgaande flank EN.
$t_{su}(\text{D-to-EN}\downarrow)$	De setuptijd van de D-ingang t.o.v. neergaande flank EN.
$t_h(\text{D-to-EN})$	De holdtijd van de D-ingang t.o.v. EN.
$t_{w(\min)}(\text{EN})$	De minimale pulsduur van EN.

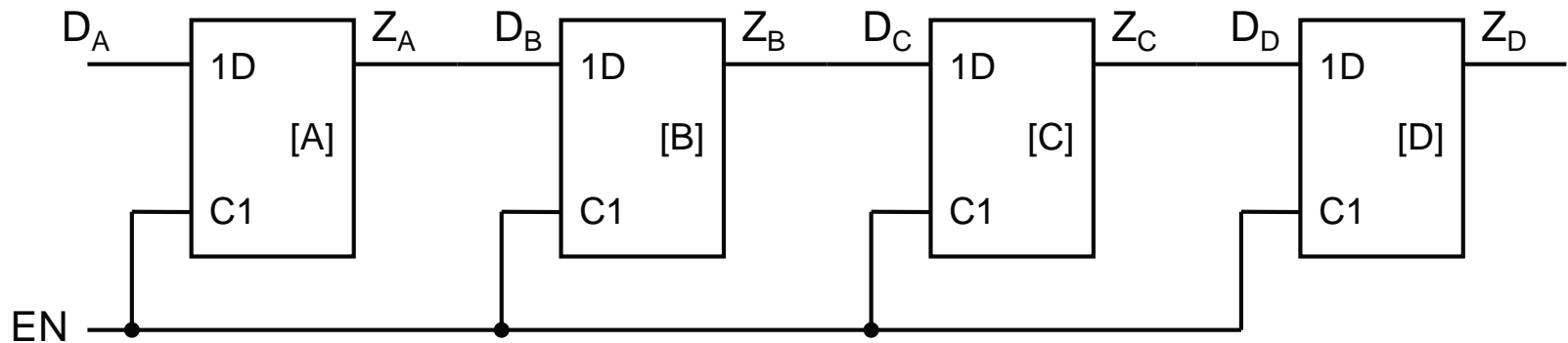
D-flipflop

- De gated D-latch heeft als nadeel dat D stabiel moet worden gehouden zolang $EN = 1$.
- Op basis van deze latch is het niet makkelijk om data van één latch in een andere over te brengen.
- Een veel voorkomende schakeling is een *schuifregister*. Hierbij worden een aantal identieke geheugenelement zó geschakeld dat de data geschoven kan worden onder besturing van een enablesignaal.

D-flipflop

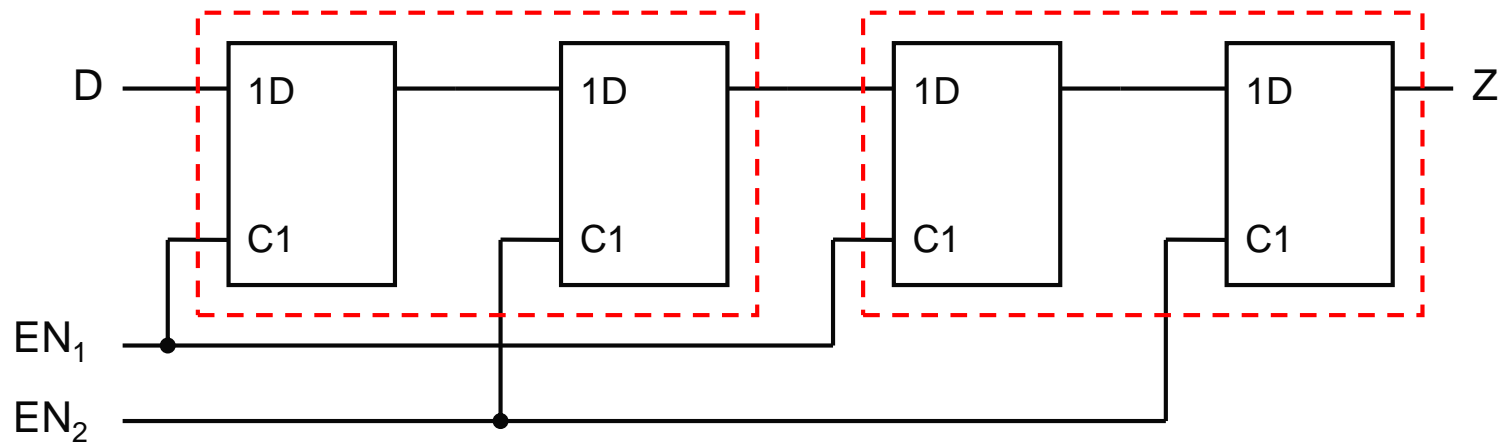
- Onderstaande is een poging tot een schuifregister.

- Dit gaat fout als EN van 0 naar 1 gaat. *Alle* latches zijn dan *transparent* en data op D_A wordt direct naar Z_D doorgevoerd.

D-flipflop

- Dit transparant zijn kan worden tegengehouden door twee latches afwisselend te plaatsen, elk met een eigen EN. Er zijn dan ook twee EN-signalen nodig.

- Voorwaarde voor juiste werking: EN_1 en EN_2 mogen elkaar niet overlappen.

D-flipflop

- Als $EN1 = 0$ en $EN2 = 0$ onthouden alle latches. Geen enkele latch is transparant.
- Als $EN1 = 1$ en $EN2 = 0$ zal de eerste latch data overnemen van ingang D en de derde latch data overnemen van de tweede latch. De eerste en derde latch zijn transparant. De inhoud van de tweede en vierde latch zijn ongewijzigd.
- Als $EN1 = 0$ en $EN2 = 1$ zal de tweede latch data overnemen van de eerste latch en de vierde latch data overnemen van de derde latch. De inhoud van de eerste en derde latch zijn ongewijzigd.
- Voor het maken van een 4-bit schuifregister zijn dus acht latches nodig.

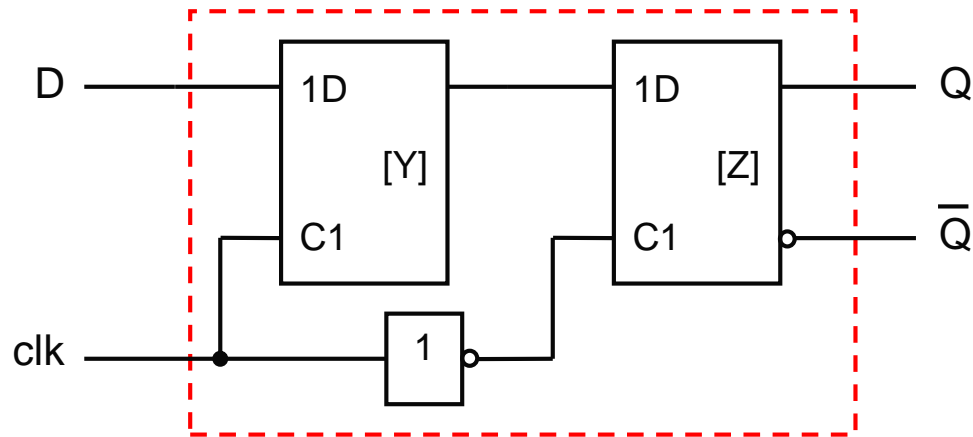
D-flipflop

- Een geheugenelement op basis van twee latches die niet tegelijk transparant zijn wordt een *flipflop* genoemd, in dit geval een D-flipflop.
- Door de constructie van de flipflop met twee latches wordt dit meester-en-slaaf (*master-slave*) genoemd*).
- De schakeling kan nog wat eenvoudiger worden door het gebruik van een NOT-poort zodat $EN_2 = \overline{EN_1}$

nb: maar welke is nou de master en welke de slave?

Opbouw master-slave D-flipflop

- Hieronder de gerealiseerde D-flipflop. De meeste (losse) flipflops hebben ook een inverse uitgangswaarde beschikbaar.

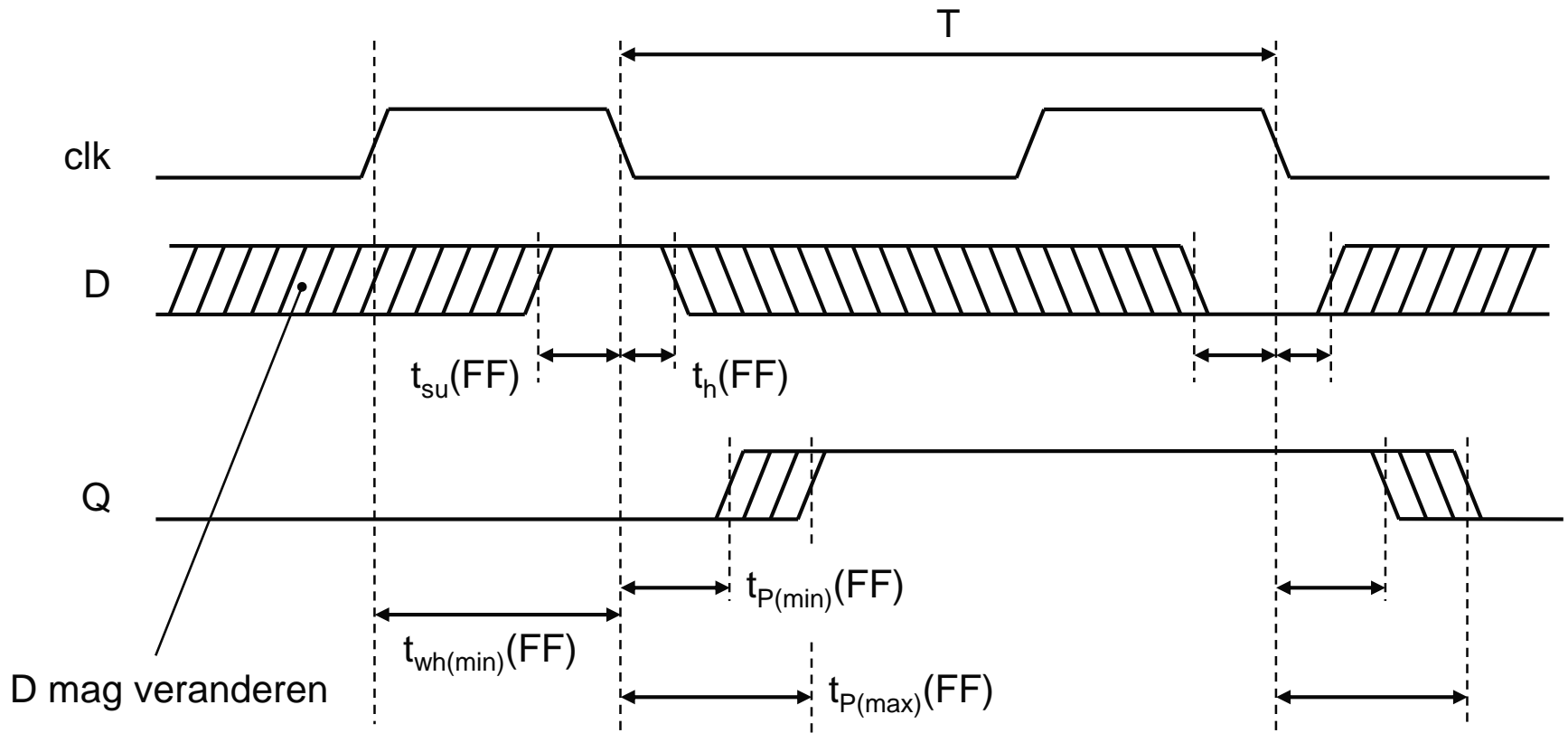

- Voorwaarde voor betrouwbare werking:

$$t_{P(\max)}(\text{NOT}) + t_h(\text{Z-latch}) < t_{P(\min)}(\text{Y-latch})$$

Timing master-slave D-flipflop

- Hieronder de timing van de D-flipflop.

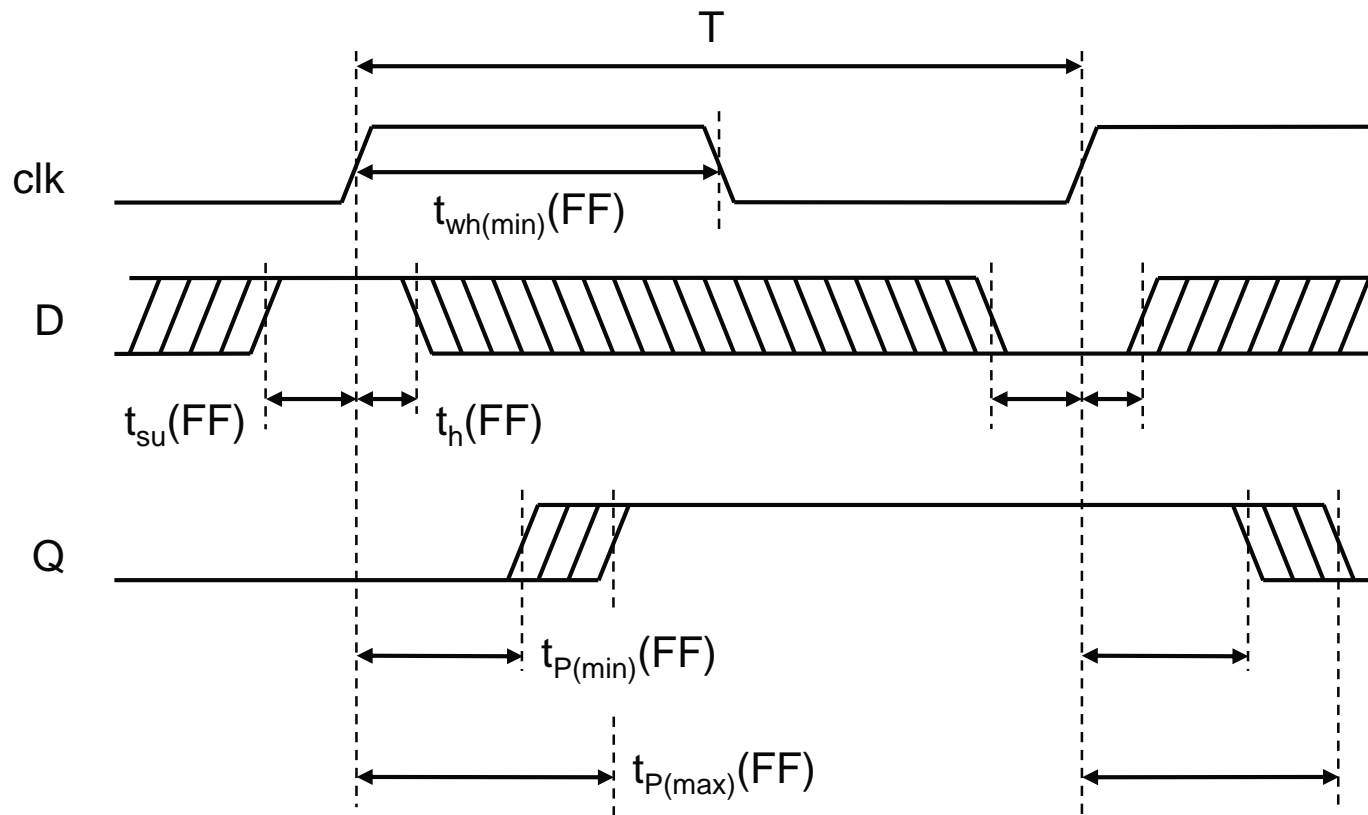

Edge triggered timing

- Te zien is dat de D-ingang een stabiele waarde moet hebben rond de neergaande flank.
- Het timing-voorschrift wordt *flankgestuurde* of *edge-triggered timing* genoemd.
- Bij een edge-triggered timing refereren alle timing-parameters aan dezelfde flank van het kloksignaal. Dit wordt de actieve flank genoemd.
- Het tijdsinterval waarin de data klaar moet staan is in de regel zeer klein, in de orde van enkele ns.

Timing positive edge-triggered D-flipflop

- Hieronder de timing van de positive edge-triggered D-flipflop.

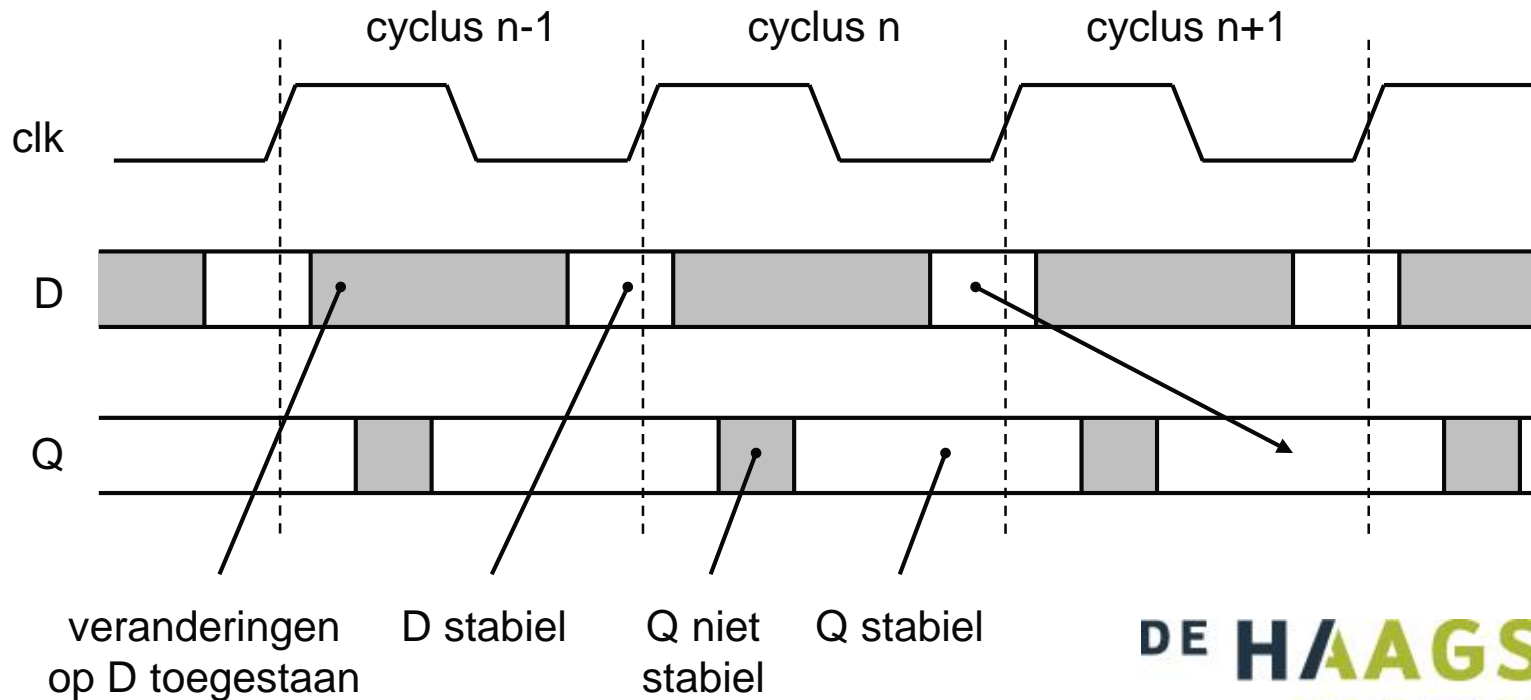
Timing edge-triggered D-flipflop

- De tijden op een rijtje

$t_{P(\min)}(\text{FF})$	De minimale vertragingstijd van de uitgang van de flipflop t.o.v. de actieve klokflank.
$t_{P(\max)}(\text{FF})$	De maximale vertragingstijd van de uitgang van de flipflop t.o.v. de actieve klokflank.
$t_{\text{su}}(\text{FF})$	De setuptijd van de D-ingang van de flipflop t.o.v. de actieve klokflank.
$t_{\text{h}}(\text{FF})$	De holdtijd van de D-ingang van de flipflop t.o.v. de actieve klokflank.
$t_{\text{wh}(\min)}(\text{FF})$	De minimale pulsbreedteduur van het kloksignaal.
T	De periodeduur van het kloksignaal.

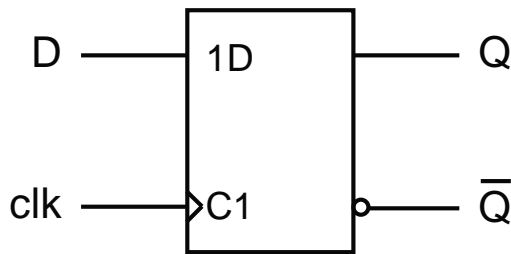
Functie edge-triggered D-flipflop

- In de functie van de D-flipflop wordt het kloksignaal clk niet meer expliciet meegenomen. Om aan te geven dat een huidige waarde van D pas ná de klokflank op Q beschikbaar is, wordt gebruik gemaakt van de volgende schrijfwijze: $Q^{n+1} = D^n$

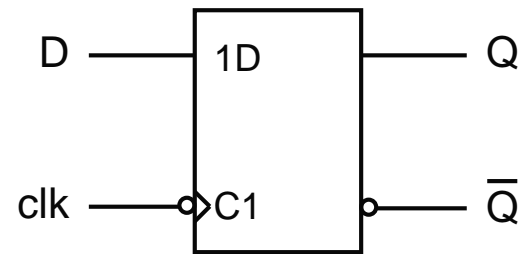
Symbolen edge-triggered D-flipflop

- Hieronder de symbolen van de D-flipflop.

positive edge-triggered
D-flipflop

werking D afhankelijk
van de opgaande flank
van C

negative edge-triggered
D-flipflop

werking D afhankelijk
van de neergaande flank
van C

Flipflop ontwerpen

- Het ontwerpen van een betrouwbare flipflop is een lastige aangelegenheid en moet gedaan worden door ervaren ontwerpers.
- Het zelf ontwerpen van een flipflop met losse poorten of in een beschrijvingstaal als VHDL is niet aan te raden.
- Bij gebruik van *reconfigureerbare logica* (FPGA, CPLD) is het helemaal niet gewenst, de fabrikant heeft al kant-en-klare flipflops aangebracht. Door gebruik van *library modules* kan een flipflop gerealiseerd worden.

Flipflop

- Voor de logische werking van een schakeling maakt het niet uit op welke flank een flipflop z'n data inklokt.
- Het door elkaar gebruiken van positive en negative edge-triggered flipflops is meestal niet de bedoeling.
- Het gebruik van flipflops met verschillende timing-parameters levert problemen op.
- Binnen één IC is dat echter niet het geval.

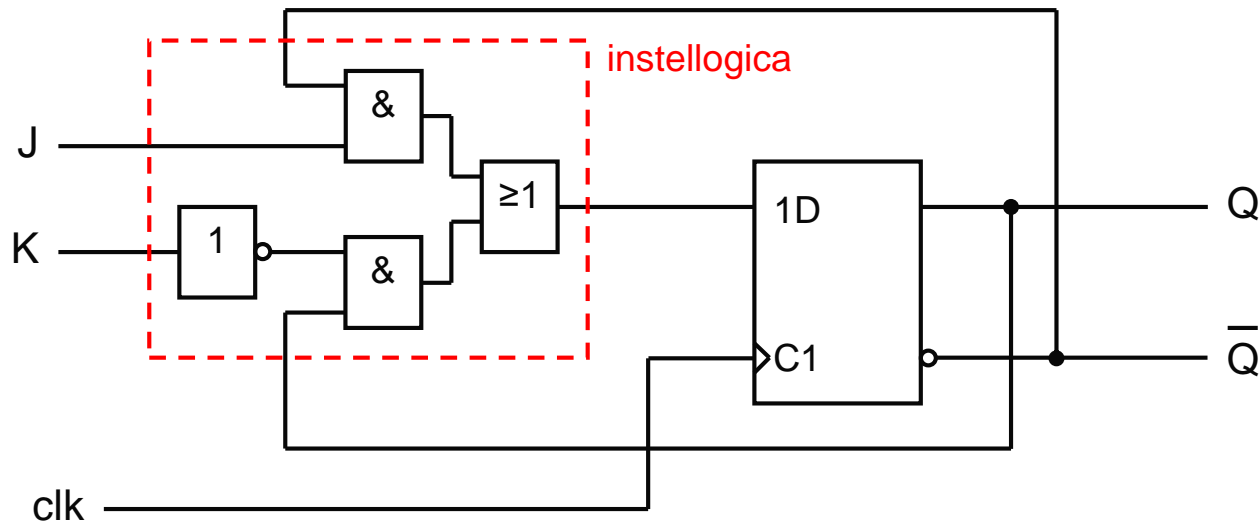
JK-flipflop

- In de praktijk komt nog een andere flipflop voor, de JK-flipflop.
- Deze flipflop heeft twee sturingangen J en K en een klokingang.
- Rechts is de functietabel gegeven.
- Het idee is dat bij JK = 11 de uitgang van stand verandert. Zo zijn er eenvoudig tweedelers te maken.
- De functie is $Q^{n+1} = J^n \cdot \overline{Q^n} + \overline{K^n} \cdot Q^n$

J	K	Q^{n+1}
0	0	Q^n
0	1	reset
1	0	set
1	1	$\overline{Q^n}$

JK-flipflop

- Oude ontwerpen gingen uit van SR-flipflops. Deze hadden echter slechte timingeigenschappen.
- Tegenwoordig worden JK-flipflops gemaakt op basis van D-flipflops en *instellogica*.

Asynchrone reset en set

- Bij het opkomen van de voedingsspanning is het onduidelijk wat de stand van een flipflop wordt.
- Vandaar dat flipflops worden voorzien van twee *asynchrone* ingangen die de stand onafhankelijk van de klok vastleggen.
- De *reset*-ingang zorgt ervoor dat de stand van de flipflop logisch 0 wordt.
- De *set*-ingang zorgt ervoor dat de stand van de flipflop logisch 1 wordt.

Asynchrone reset en set

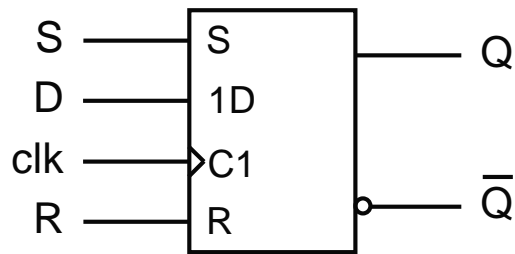
- Deze asynchrone reset- en set-ingangen zijn storingsgevoelig en moeten goed afgeschermd worden.
- Deze ingangen moeten alleen gebruikt worden voor *power-on reset en set*, nooit sturen met combinatorische logica.
- Voor reset en set gelden aanvullende timing eisen zoals pulsduur op ingangen en de *recovery time* en *removal time*. Dit is de tijd dat de twee ingangen inactief moeten zijn voordat de actieve klokflank passeert.

recovery time: de tijd tussen het moment dat het asynchrone signaal inactief wordt en de actieve klokflank, werkt als een setup-tijd voor asynchrone signalen.

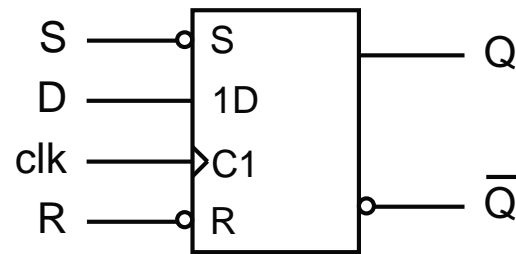
removal time: de tijd tussen de actieve klokflank en het moment dat het asynchrone signaal inactief wordt, werkt als een hold-tijd voor asynchrone signalen.

Asynchrone reset en set

- Hieronder de symbolen van de D-flipflop met asynchrone reset en set.

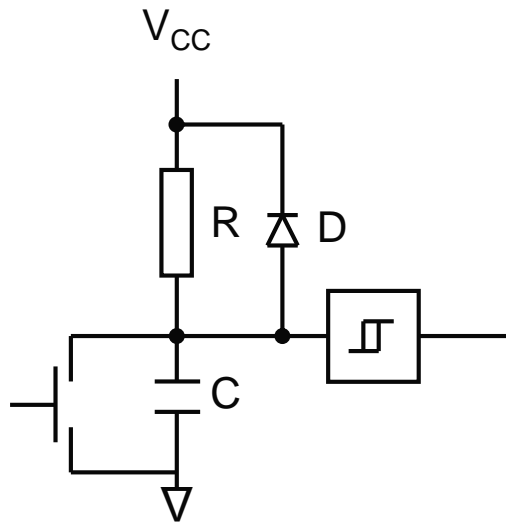
positive edge-triggered D-flipflop with asynchronous active high set and reset

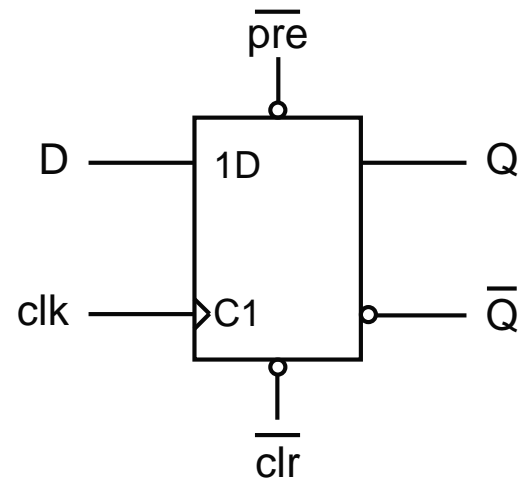
positive edge-triggered D-flipflop with asynchronous active low set and reset

Asynchrone reset en set

- In Amerikaanse literatuur wordt doorgaans het onderstaande symbool gebruikt. Vaak zijn preset- en clear-ingangen zijn *actief laag*.

power-on reset (active low) met gebruikersreset en Schmitt-trigger-uitgang.

positive edge-triggered D-flipflop met asynchrone active low preset en clear

D-flipflop met enable

- Soms moet de stand van een flipflop behouden blijven “over de klokflanken heen”, dus de stand verandert niet ondanks dat er een actieve klokflank passeert.

- Dat kan op twee manieren:

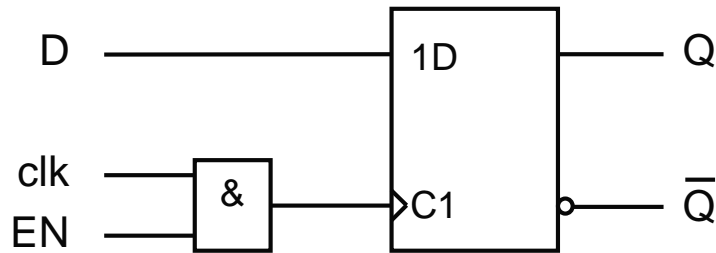
Schakel de klok uit zodat geen klokflank passeert.

Zorg ervoor dat de flipflop zijn eigen stand opnieuw inklokt.

- Dit kan beide met een enable-sigitaal.

D-flipflop met enable

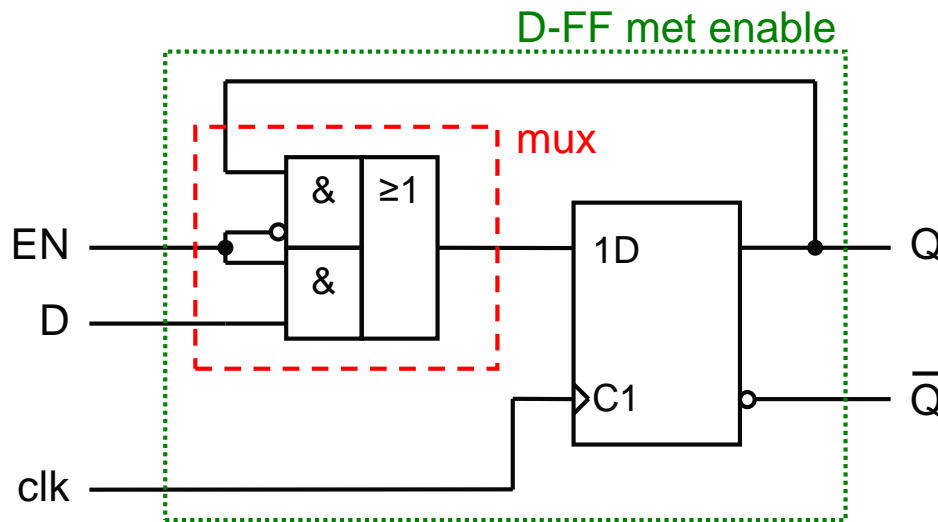
- Oplossing: schakel de klok uit.

- Het enable-sigitaal mag niet veranderen tijdens $\text{clk} = 1$!
- Het resultaat is een flipflop met pulse-triggered eigenschappen.
- **Dit is dus ab-so-luut verboden en een slecht ontwerp.**

D-flipflop met enable

- Oplossing: flipflop klockt zijn eigen waarde óf een nieuwe waarde in door middel van een multiplexer.

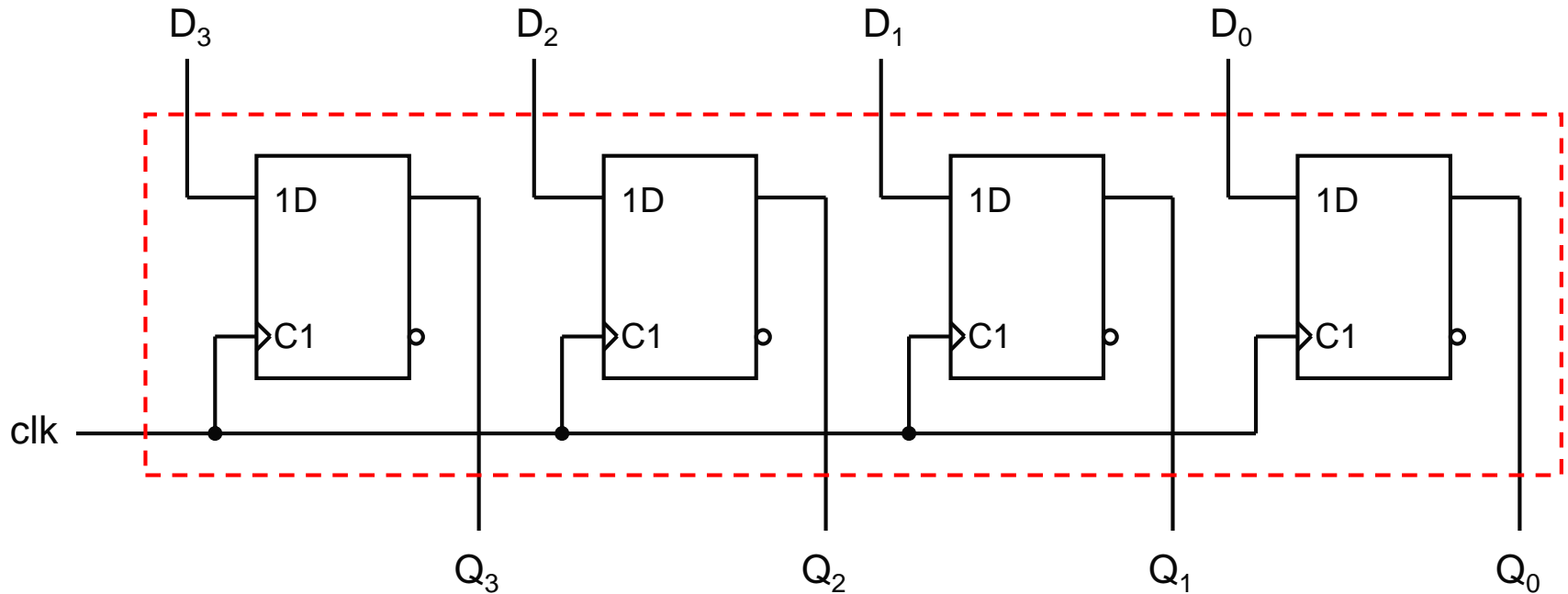

$$Q^{n+1} = \overline{EN}^n \cdot Q^n + EN^n \cdot D^n$$

- Er is wel meer logica nodig dan in het vorige ontwerp, maar het resultaat is een edge-triggered flipflop.

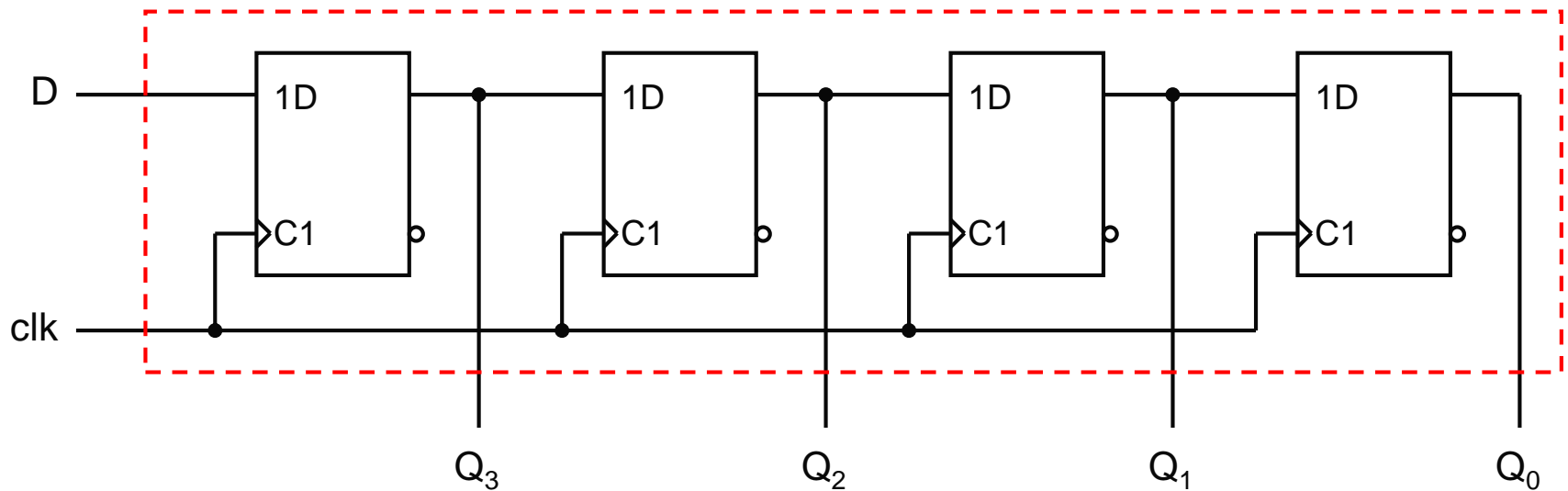
Register

- Een register is een groep (D-)flipflops die alle getriggerd worden op hetzelfde kloksignaal, soms met enable-faciliteit.

Schuifregister

- Een schuifregister is een groep (D-)flipflops waarvan de data-uitgang van een flipflop is verbonden met de data-ingang van de naastgelegen flipflop. Schuifregisters spelen een belangrijke rol in seriële communicatie. Hieronder een Serial-In-Parallel-Out (SIPO)-schuifregister.

VHDL-beschrijving D-flipflop

```
library ieee;
use ieee.std_logic_1164.all;

entity dff is
    port (CLK : in std_logic;
          D : in std_logic;
          Q : out std_logic
        );
end dff;
```

```
architecture behavioral of dff is
begin
    -- process alléén afhankelijk van CLK!
    P0: process (CLK) is
    begin
        -- CLK is veranderd én CLK is '1', dan opgaande flank!
        if CLK'event and CLK = '1' then
            Q <= D;
        end if;          -- geen else!
    end process P0;
end behavioral;
```

Hiernaast is de VHDL-beschrijving van een D-flipflop. Let vooral op de constructie voor het beschrijven van de klokflank.

Literatuur

- Digitale Techniek, van probleemstelling tot realisatie deel 2, A.P. Thijssen, ISBN 978-90-407-1838-0
- Switch bounce – <https://www.youtube.com/watch?v=xadoeJEhTJU>
- 7474 positive edge triggered D-flipflop – <http://www.ti.com/lit/ds/symlink/sn54s74.pdf>
- Boek hoofdstuk 6.

Academie voor Technology, Innovation &
Society Delft
Academie voor ICT & Media

De Haagse Hogeschool, Delft
+31-15-2606311
J.E.J.opdenBrouw@hhs.nl
www.dehaagsehogeschool.nl

DE HAAGSE
HOGESCHOOL